

EL MESSIES EN LA TRADICIÓ JUEVA

«Messies» és en hebreu un mot que significa 'ungit', és a dir, investit d'una missió divina. La religió jueva és clarament messiànica: esperen l'arribada d'un «messies» que ha d'alliberar Israel. Aquest és un punt essencial en la separació entre cristians i hebreus. Per als cristians, el Messies és Crist i en Ell es realitzen les promeses fetes per Déu a Israel, mentre el judaisme continua esperant-lo. Però, fins i tot en la tradició jueva, la idea mateixa de la messianitat ha canviat molt al llarg dels segles.

Fins a la destrucció del primer temple de Jerusalem (el del regne de Judà, l'any 722 a.n.e.) i la captivitat de Babilònia, el judaisme no era messiànic. El mot «Messies» designava qualsevol persona que tenia una missió divina (sacerdot, profeta o rei...).

Però amb el retorn de Babilònia, autoritzat per rei persa Cirus (538 a.n.e.), i amb la posterior reconstrucció del temple, començà a desenvolupar-se una concepció messiànica a Israel, que no es pot separar del concepte de 'santedat'. Per a un jueu «sant» significa literalment 'separat'. Un sant és el qui viu separat del món, el qui no es confon amb els homes pecadors. En aquest sentit el «Messies» és el «sant d'Israel» perquè és un home pur.

El «Messies» havia de ser un descendent de la casa de David que restauraria el poder de Déu, obriria un període de pau a la terra i portaria la felicitat a Israel. El concepte de «Messies» és clarament escatològic: ha d'arribar a la fi del temps, com a compliment de les promeses fetes a Abraham. L'alliberament d'Israel es concebia, bàsicament, a través de la violència, la insurrecció i la guerra. El «Messies» jueu és clarament un personatge militar i el seu és un govern que posa ordre i que prepara la fi del món, amb la resurrecció dels morts, la retribució dels mèrits, etc.

Tot jueu creu, com un dogma de fe, en la vinguda messiànica. En la tradició jueva, el «Messies» és un home normal però escollit per Déu, que arriba després d'un període que s'anomena «dels dolors de part del Messies». És a dir, la condició per a la seva arribada és que el món es trobi en una situació de depravació i de crisi. Al Talmud (és a dir la Llei, tramesa primer oralment després per escrit, en la 'Misnah'), es diu que el «Messies» vindrà quan el món sigui del tot bo o del tot dolent. Però cap text rabínic indica quan succeirà això.

De fet, algunes sectes jueves consideren que Israel és un Estat il·legítim perquè només el Messies pot restaurar Israel. És el cas del moviment *Natorei Karta* («guardians de la ciutat»), ultrareligiosos i antisionistes.

Sempre que en la història d'Israel hi ha hagut problemes greus han aparegut «falsos Messies»: a Babilònia ja hi haguè Zorobabel, en la revolta contra els romans (132-135) Simeon bar Kokhbà (és a dir, 'el fill de l'estrella') també fou declarat «Messies»; encara al segle 17 a Polònia Sabbataï Tseví s'autoproclamà «Messies» per acabar els seus dies convertit a l'Islam a les ordres del Soldà de Turquia.

Jesús en proclamar-se ell mateix «Messies» provoca un canvi radical de la comprensió de la funció messiànica. La seva predicació i la seva mort significa tota una metamorfosi, en el concepte de messianisme, que d'ara endavant ja no és un concepte polític o militar, sinó espiritual. La messianitat del Crist prové de l'esperit (de l'amor) i no de l'espasa; no és un poder sobre els altres sinó sobre un mateix; la messianitat no és violenta –sinó que demana una conversió del cor. D'altra banda, els cristians creuen que el «Messies» no ve exclusivament per a Israel sinó

per a tots els humans, arreu del món. En aquest sentit amb el Crist comença una 'Nova aliança'.